

Riksdagens protokoll

2003/04:107

Måndagen den 3 maj

Kl. 12.00 – 12.14

Protokoll
2003/04:107

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 26 och 27 april.

2 § Avsägelse

Förste vice talmannen meddelade att *Tommy Ternemar* (s) avsagt sig uppdraget som ledamot i kulturutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

3 § Anmälan om kompletteringsval till kulturutskottet och skatteutskottet

Förste vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält Matilda Erngrans som ledamot i kulturutskottet och Inger Nordlander som suppleant i kulturutskottet samt att Kristdemokraternas riksdagsgrupp anmält Jakob Forssmed som suppleant i skatteutskottet under Per Landgrens föräldraledighet.

Förste vice talmannen förklarade valda till

ledamot i kulturutskottet

Matilda Erngrans (s)

suppleant i kulturutskottet

Inger Nordlander (s)

Förste vice talmannen förklarade vald *under tiden den 3 maj–31 maj* till

suppleant i skatteutskottet

Jakob Forssmed (kd)

4 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelse:

Interpellation 2003/04:432

Till riksdagen

Interpellation 2003/04:432 av Gustav Fridolin (mp) om USA:s stöd till Israel

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 14 maj 2004.

Skälet till dröjsmålet är resor.

Stockholm den 29 april 2004

Utrikesdepartementet

Laila Freivalds

Svar på interpellation

5 § Svar på interpellation 2003/04:434 om ROT-avdrag och genus- och jämställdhetsperspektiv

Anf. 1 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Marietta de Pourbaix-Lundin har frågat statsrådet Mona Sahlin vilka åtgärder hon avser att vidta för att uppfylla att riksdagens tillkännagivande om genus- och jämställdhetsperspektiv ska gälla i samband med de nu föreslagna ROT-avdragen. Hon har också frågat Mona Sahlin när hon avser att vidta de åtgärder på jämställdhets- och genusområdena i fråga om analys, uppföljning och utvärdering som riksdagen har beslutat om.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Riksdagen har påtalat att om skattelättnader av ROT-avdragsliknande karaktär införs igen så är det viktigt att dessa analyseras, följs upp och utvärderas även ur relevanta genus- och jämställdhetsperspektiv.

Ett arbete pågår för närvarande i Finansdepartementet för att en proposition om ROT-avdrag ska kunna läggas fram till riksdagen så snart som möjligt. I detta arbete beaktas även att den typ av analys som nu efterfrågas ska göras. Jag avser därför att återkomma i frågan i samband med att regeringen överlämnar propositionen till riksdagen.

Anf. 2 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Herr talman! Jag får tacka för svaret på min interpellation, vilket visar hur lätt regeringen tar på riksdagens beslut.

Om den socialdemokratiska regeringen och Bosse Ringholm anser att det är viktigt att förslaget om ROT-avdrag också omfattar ett genus- och jämställdhetsperspektiv, och om den socialdemokratiska regeringen och Bosse Ringholm anser att regeringen ska följa riksdagens beslut även när dessa inte passar regeringen – varför, herr talman, finns det i vårpropositionen, trots att det på åtskilliga ställen står om ROT-avdraget, inte ett enda ord om riksdagens tillkännagivande från våren 2002?

Jag ska nu citera detta i dess helhet. Det är skatteutskottets tillkännagivande:

”Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet har anfört om vikten av att analys-, uppföljnings- och utvärderingsåtgärder vidtas, och att dessa åtgärder även omfattar relevanta genus- och jämställdhetsperspektiv, i samband med eventuella skattelättnader av ROT-avdragsliknande karaktär i en ny eventuell lågkonjunktur.”

Detta blev också riksdagens beslut.

ROT-avdraget – som alltså handlar om reparation, renovering och om- och tillbyggnad – kommer nu ännu en gång, och kommer ännu en gång att bara omfatta en mansdominerad bransch. Förslaget gäller dessutom redan från den 15 april i år. Det är alltså uppenbart att regeringen tänker strunta i riksdagens beslut.

Varför, herr talman, nämnde Bosse Ringholm annars inte med ett enda ord att ROT-avdraget skulle analyseras ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv när han för snart två veckor sedan hade en interpellationsdebatt här i riksdagen om ROT-avdraget och hushållsnära tjänster? Den debatten kanske hade fått en helt annan utgång om Bosse Ringholm hade tagit upp detta, men inte ett enda ord om detta nämndes.

Nu ska en analys göras, fast bidraget ska gälla redan från den 15 april. Det framstår för mig som att slänga in jätten efter degen. Eller är det så att regeringens ROT-avdrag också kommer att omfatta hushållsnära tjänster men att regeringen har velat suga på denna goda karamell och komma med denna sensationella nyhet vid ett senare tillfälle? Det skulle jag vilja veta.

Anf. 3 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Innan Marietta de Pourbaix-Lundin hetsar upp sig för mycket finns det kanske skäl att erinra om vad riksdagen har sagt när det gäller ROT-avdrag. I samband med en tidigare behandling av ROT-avdrag sade Riksdagens revisorer – det anges också i det betänkande som citerades här – följande:

”Sammanfattningsvis tyder resultatet av denna granskning, enligt revisorernas uppfattning, på att ROT-avdraget fungerat tämligen väl, även om det är svårt att med någon säkerhet avgöra hur stor effekt avdraget har haft på sysselsättningen i byggbranschen.”

Skälet till att regeringen nu föreslår ROT-avdrag i byggbranschen är att arbetslösheten inom denna bransch är 13 %. Det är alltså nästan tre gånger vanligare med arbetslöshet i byggbranschen än i andra branscher i Sverige, och det är skälet till att regeringen föreslår ett kort ROT-avdrag på ungefär fem kvartal.

Det är viktigt att det är kort. Om man föreslår det för en längre period – för ett stort antal år eller till och med som en permanent institution – får det helt andra och mycket snedvridande effekter. Därför ska det vara en kort insats för att bekämpa en högre arbetslöshet.

I andra branscher som har diskuterats, vare sig det gäller hushållstjänster eller annat, finns inte motsvarande höga arbetslöshet. Det är den enkla sanningen som Marietta de Pourbaix-Lundin inte nämner här.

Till sist vill jag säga att det riksdagen har sagt – jag vill också gärna citera detta, eftersom interpellanten inte använder sig av hela citatet – är följande:

”Om en åtgärd liknande ROT-avdraget blir aktuell igen – t.ex. med hänsyn till konjunkturläget – bör en sådan åtgärd analyseras noggrant innan den införs och följas upp medan den är i kraft samt utvärderas inom rimlig tid.”

Detta är precis vad regeringen har gjort. Regeringen har gjort en analys och kommit fram till att vi har en hög arbetslöshet, alltför hög, framför allt bland byggnadsarbetare. Därför vill regeringen dra slutsatsen att nu sätta in ROT-avdrag på kort sikt för att möta det här problemet. Och vi ska självfallet inte bara följa upp det utan också utvärdera vad som sker i fortsättningen.

Om interpellanten hade hållit sig till dessa enkla fakta tror jag att det hade varit mycket enklare.

Anf. 4 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Herr talman! Ja, där ser man hur man kan läsa samma tillkännagivande på många olika sätt.

Det går dock inte att bortse från att det i tillkännagivandet står att man ska göra en analys ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv, och den analysen ska väl göras innan man inför ett bidrag, det vill säga ROT-avdraget. Nu står det i vårpropositionen att ROT-avdraget, som bara gäller byggbranschen, gäller redan från den 15 april. Jag har inte sett någonting skrivet någonstans om någon analys som regeringen vidtagit för att komma fram till att man helt kan bortse från riksdagens beställning att titta på detta ur ett genus- och jämställdhetsperspektiv. Det står inte ett enda ord i vårpropositionen. Finansministern nämnde inte ett enda ord i interpellationsdebatten för knappt 14 dagar sedan om detta. Han bara kör linjen: ROT-avdrag gäller en mansdominerad bransch.

Herr talman! Min interpellation var egentligen inte ställd till finansministern, för jag förstod att vi skulle hamna i den här debatten på den här nivån. Min interpellation var faktiskt ställd till jämställdhetsminister Mona Sahlin. Där tror jag kanske att vi hade fått en helt annan debatt än den vi har i dag.

Jag kan bara påminna om vad Mona Sahlin sade till mig 1999 när vi hade en debatt om hushållsnära tjänster:

”Debatten kring dessa frågor har en tendens att fastna i gamla värderingar och gamla föreställningar om ett pigsamhälle långt tillbaka i historien. Det är dags att lyfta debatten och diskutera vilka ändringar som är lämpliga för att höja statusen på arbete med tjänster riktade till hushållen och för att stimulera till ökat företagande och ökad sysselsättning inom denna sektor.”

Så framsynt var Mona Sahlin redan 1999.

Det känns inte särskilt meningsfullt att fortsätta den här debatten med Bosse Ringholm, för jag förstår att han tycker att han debatterade det här för 14 dagar sedan och inte har mycket mer att tillägga.

Men, herr talman, jag kan bara konstatera att regeringen inte följer riksdagens beslut. Om man hade gjort det hade man redan gjort den här analysen. Då hade man skrivit redan i vårpropositionen att vi har gjort en analys och därför gör vi den här bedömningen. Men det har man inte. I

interpellationssvaret står det i klartext att det är nu man ska börja analysera effekten av ROT-avdraget, fast det redan gäller från den 15 april.

Jag tycker att det är häpnadsväckande hur man nonchalerar riksdagen.

Prot. 2003/04:107

3 maj

Svar på interpellation

Anf. 5 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Regeringen har gjort en analys, och den har landat i att den högsta arbetslösheten i dag finns just i byggbranschen. Därför vill regeringen sätta in ett antal åtgärder för att häva och motverka den arbetslösheten. Det tycks Marietta de Pourbaix-Lundin helt bortse från.

Vi har sedan lång tid tillbaka haft en situation där männens arbetslöshet har varit något högre än kvinnornas i Sverige. Men vi har naturligtvis gjort insatser både för att motverka arbetslöshet bland män och bland kvinnor. Vi kommer att göra det i fortsättningen också.

I vårpropositionen finns exempelvis förslag om att se till att vi får 6 000 nya förskollärare och barnskötare i förskolan. Det är ju en grupp som till mycket stor del består just av kvinnor. Det finns faktiskt förslag för att ge jobb både till män och kvinnor. En regering gör ständigt den här typen av jämställdhetsbedömningar och sysselsättningspolitiska bedömningar.

Men jag vet att Marietta de Pourbaix-Lundin inte har så stort intresse av att bekämpa arbetslösheten. Därför undviker hon helt den frågeställningen.

Anf. 6 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Herr talman! Det där sista var väl inte med sanningen överensstämmande. Moderaterna vill att alla som kan ska jobba. Det framkommer också av vår motion som vi väcker med anledning av vårpropositionen.

Men det är inte det jag står här och debatterar. Jag debatterar någonting annat. Det är att regeringen inte följer riksdagens beslut. Och det är ganska intressant att höra vad finansministern säger, för nu hävdar han att regeringen har gjort den här analysen.

Då är min fråga igen: Om ni har gjort analysen, varför nämner ni den inte i vårpropositionen, och varför står det i svaret att den ska göras? Nu får finansministern ändå bestämma sig. Är den gjord eller är den inte gjord?

Nej, regeringen har bortsett helt och hållet från riksdagens beställning och har inte sett på detta ur ett vidare perspektiv. Man har tittat väldigt snävt på sysselsättningen. Men riksdagens tillkännagivande handlade om att man också måste ha ett genus- och jämställdhetsperspektiv. Och det har faktiskt regeringen bortsett från. Det kan jag klart konstatera.

Finansministerns diffusa uttalande när han säger att det är gjort och att det ska göras tyder på att man faktiskt i efterhand har kommit på att det här tillkännagivandet fanns. Det var inte något man tänkte på när man skrev vårpropositionen.

Anf. 7 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s):

Herr talman! Moderaternas intresse för de arbetslösa brukar manifesteras sig i att Moderaterna föreslår sänkta ersättningar för de arbetslösa. Det är väl det enda intresse som Moderaterna har av de arbetslösa, att de ska få bidra lite mer.

Sedan är det så, Marietta de Pourbaix-Lundin, att man faktiskt kan göra två saker samtidigt. Man kan både göra en analys, vilket vi har gjort, av hur arbetsmarknadssituationen ser ut utifrån jämställdhetssynpunkt och annat och, som jag sade förut, dra slutsatser som leder till att vi gör insatser för att skapa jobb både för män och för kvinnor.

Sedan kan man ändå återkomma till samma fråga när man lägger fram ett mer preciserat förslag som regeringen avser att återkomma med, som det också står i interpellationssvaret, på det här speciella området.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Motion
2003/04:Sk34 till skatteutskottet

7 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Proposition
2003/04:149 Avtal mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor
m.m.

Motioner
med anledning av prop. 2003/04:71 Fortsatt svenskt deltagande i en internationell säkerhetsstyrka i Afghanistan
2003/04:U25 av Alice Åström m.fl. (v)

med anledning av prop. 2003/04:138 Tillfälligt vidgad användning av rekryteringsbidrag till vuxenstuderande
2003/04:Ub3 av Sten Tolgfors m.fl. (m)
2003/04:Ub4 av Sofia Larsen m.fl. (c)
2003/04:Ub5 av Torsten Lindström m.fl. (kd)
2003/04:Ub6 av Ulf Nilsson m.fl. (fp)

Utrikesutskottets betänkande
2003/04:UU10 Verksamheten i Europeiska unionen under 2003

Finansutskottets betänkanden
2003/04:FiU23 Penningpolitiken och Riksbankens förvaltning 2003
2003/04:FiU29 Riksdagens revisorers förslag angående upphandling vid Sveriges riksbank

Utrikesutskottets betänkande
2003/04:UU11 Folkrätt

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande
2003/04:MJU14 Djurskydd m.m.

8 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 3 maj

2003/04:462 av *Annika Qarlsson* (c) till justitieminister Thomas Bodström

Ökning av antalet våldtäkter

2003/04:463 av *Kalle Larsson* (v) till statsrådet Barbro Holmberg

Praxis för asylsökande från Somalia

2003/04:464 av *Annika Qarlsson* (c) till justitieminister Thomas Bodström

Alingsås tingsrätt

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 11 maj.

9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 3 maj

2003/04:1146 av *Erling Wälivaara* (kd) till justitieminister Thomas Bodström

Samernas vinterbeten

2003/04:1147 av *Torsten Lindström* (kd) till justitieminister Thomas Bodström

Åtgärder mot införsel av droger

2003/04:1148 av *Liselott Hagberg* (fp) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Samernas vinterbeten

2003/04:1149 av *Annika Qarlsson* (c) till socialminister Lars Engqvist

Rätten för utländska kvinnor att utföra abort i Sverige

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 11 maj.

Prot. 2003/04:107
3 maj

10 § Kammaren åtskildes kl. 12.14.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

/Monica Gustafson

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Avsägelse.....	1
3 § Anmälan om kompletteringsval till kulturutskottet och skatteutskottet	1
4 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
5 § Svar på interpellation 2003/04:434 om ROT-avdrag och genus- och jämställdhetsperspektiv	2
Anf. 1 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	2
Anf. 2 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	2
Anf. 3 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	3
Anf. 4 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	4
Anf. 5 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	5
Anf. 6 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	5
Anf. 7 Finansminister BOSSE RINGHOLM (s)	5
6 § Hänvisning av ärende till utskott.....	6
7 § Bordläggning.....	6
8 § Anmälan om interpellationer.....	7
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	7
10 § Kammaren åtskildes kl. 12.14.....	8